

Frågebatteri Vetenskap & Allmänhet 2012

Urval: Riksrepresentativt urval av den svenska allmänheten, 16–74 år

Antal telefonintervjuer: 1 000

Tid för telefonintervjuer: 29 september–6 oktober 2012

Frågorna ställs till alla om inget annat anges vid respektive fråga!

A. VA Standardfrågor

1.

Jag kommer nu att läsa upp några påståenden om forskare. Kan du säga om du instämmer helt, instämmer till stor del, instämmer något eller inte alls instämmer i påståendet?

LÄS UPP. ROTERAS!

SPLIT BALLOT:

- Vetenskap och teknik är för svårt för de flesta att förstå
- Vetenskap är för svårt för de flesta att förstå

TILL ALLA:

- Forskare borde bara syssla med sådant som kan ge nyttiga resultat
- Det är viktigt att satsa pengar på forskning även om den inte i första hand syftar till att ge nyttiga resultat

1. Instämmer helt
2. Instämmer till stor del
3. Instämmer något
4. Instämmer inte alls
5. Vet ej LÄS EJ UPP
6. ej svar LÄS EJ UPP

2. SPLIT BALLOT mellan a och b

a) Anser du att den **vetenskapliga** utvecklingen de senaste tio till tjugio åren har gjort livet bättre eller sämre för oss vanliga människor? Skulle du säga att den gjort livet ...?

LÄS UPP 1–5!

1. mycket bättre
2. något bättre
3. varken bättre eller sämre
4. något sämre
5. mycket sämre
6. vet ej LÄS EJ UPP
7. ej svar LÄS EJ UPP

b) Anser du att den **tekniska** utvecklingen de senaste tio till tjugo åren har gjort livet bättre eller sämre för oss vanliga människor? Skulle du säga att den gjort livet ...?

LÄS UPP 1–5!

1. mycket bättre
2. något bättre
3. varken bättre eller sämre
4. något sämre
5. mycket sämre
6. vet ej LÄS EJ UPP
7. ej svar LÄS EJ UPP

3.

Vilket förtroende har du för INFOGA NEDANSTÅENDE PERSONER? Har du ...

LÄS UPP 1–5

1. Mycket stort förtroende
2. Stort förtroende
3. Litet förtroende
4. Mycket litet förtroende
5. Inget förtroende alls
6. Vet ej/ej svar LÄS EJ UPP

LÄS UPP. ROTERA!

Forskare vid universitet och högskolor

Forskare vid företag

Gymnasielärare

Vetenskapsjournalister, dvs. journalister som bevakar forskning och rapporterar om vetenskapliga rön

4.

Tror du att forskningen har goda möjligheter att inom 10 år bidra till ...

Svarsalternativ: ja, nej, (vet ej, ej svar LÄS EJ UPP)

LÄS UPP! ROTERA!

- a) att öka den ekonomiska tillväxten i Sverige?
- b) att bromsa klimatförändringarna?
- c) att bromsa spridningen av antibiotikaresistenta bakterier?
- d) att stärka vårt samhälles förmåga att hantera kriser?
- e) att öka andelen elever som går ut grundskolan med behörighet till gymnasiet?

5.

Jag kommer nu att räkna upp några olika forskningsområden. Hur viktigt anser du det vara att Sverige satsar statliga medel på forskning inom dessa områden?

Svara på en skala från 1–5, där 1 = inte alls viktigt och 5 = mycket viktigt.

LÄS UPP! ROTERA!

- Effektivare och miljövänliga energikällor
- Kunskap om genteknik av betydelse för exempelvis utveckling av hårdigare grödor
- Kunskap om modern historia för att exempelvis motverka väpnade konflikter i framtiden
- Kunskap om lärande för att förbättra elevers prestationer i skolan

6.

I vilken utsträckning bedömer du följande områden som vetenskapliga?

Svara på en skala från 1 till 5, där 1 = inte alls vetenskapligt och 5 = i högsta grad vetenskapligt.

SKALA 1–5, 6=VET EJ LÄSES EJ UPP

LÄS UPP, inkl. HELA FÖRKLARINGEN!

ROTERA!

- Medicin, dvs. studiet av sjukdomar och hälsa
- Sociologi, dvs. studiet av sociala beteenden och relationer
- Juridik, dvs. studiet av hur lagar och rättsliga regler ska utformas och tillämpas
- Kemi, dvs. studiet av ämnens egenskaper och omvandlingar
- Informationsteknik, dvs. studiet av telekommunikation och datorers sätt att hantera kommunikation, bilder och ljud
- Astrologi, dvs. studiet av stjärnteckens inverkan på våra liv
- Historia, dvs. studiet av äldre samhällen och samhällets förändring
- Pedagogik, dvs. studiet av utbildning och läroprocesser

7. SPLIT BALLOT mellan a och b

a) Anser du att forskningsresultat som kan ha betydelse för människors hälsa omgående ska spridas till allmänheten, även om resultaten kommer från en enda undersökning, eller anser du att man ska vänta med att informera allmänheten tills andra undersökningar hunnit bekräfta resultaten?

1. Spridas så fort de första resultaten kommer fram
2. Vänta tills någon annan forskare hunnit bekräfta resultaten
3. Vet ej LÄS EJ UPP
4. Ej svar LÄS EJ UPP

b) Forskningsresultat som kan ha betydelse för människors hälsa publiceras ibland innan de bekräftats eller motbevisats av andra forskare, i syfte att varna människor för risker som har att göra med t ex vanor eller livsstil. Tycker du att det publiceras för många sådana larmrapporter, eller tycker du inte det?

- Ja, det publiceras för många larmrapporter
- Nej, det publiceras inte för många larmrapporter
- Vet ej LÄS EJ UPP
- Ej svar LÄS EJ UPP

8.

Medicinska forskare kan ha stor nytta av databaser med information om enskilda personers sjukdomsanlag och hälsotillstånd. Den personliga integriteten kan dock inskränkas av sådana databaser, även om personerna sagt ja till att ingå i dataregistren. Anser du att medicinska forskare ska ha full tillgång till sådana dataregister, bör tillgången begränsas eller inte tillåtas alls?

1. Full tillgång
2. Begränsad tillgång
3. Inte tillåtas alls
4. Vet ej LÄS EJ UPP
5. Ej svar LÄS EJ UPP

(Till intervjuaren:

Om IP frågar om vilka begränsningar som avses kan de vara exempelvis:

1. Bara data som är helt anonymiserade
2. Bara data om vissa sjukdomsanlag och vissa sjukdomar
3. Bara data som är nyare än exempelvis 10 år
4. Bara data från det egna landstingsområdet)

9.

Har du någon gång funderat över om det läkemedel du köpt eller fått på vårdinrättning i Sverige kan vara förfalskat, dvs. inte innehålla de verksamma substanser det påstås innehålla?

1. Ja
2. Nej
3. Vet ej LÄS EJ UPP
4. Ej svar LÄS EJ UPP

B. Endast till ungdomar 16–29 år

10.

Skulle du vilja arbeta som forskare i framtiden?

Markera (LÄS EJ UPP):

- JA
- NEJ
- Kanske
- Arbetar redan som forskare
- Vet ej
- Ej svar

C. Bakgrundsvariabler

Kön

Ålder (16–29, 30–44, 45–59, 60–74)

Utbildning: grundskola, gymnasium, högskola

Ortstyp: Storstad, övriga städer, glesbygd (SKL:s kommungrupper)

Politisk preferens (*vad skulle du rösta på om det var val i dag, eller liknande*)

Sysselsättning (Eget företag, Tjänsteman, Arbetare, Pensionär, Annat, samt Privat/Offentlig)

Fackförbund

Hushållsinkomst

Region (NUTS-område, nivå 2)

Familj/barn i hushållet

Civilstånd (ensamstående, sambo, gift)